

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2025 stärkt tillgänglighet och ökad vårdkapacitet inom den specialiserade hälso- och sjukvården

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2025 fördela medel till regioner för stärkt tillgänglighet och ökad vårdkapacitet inom den specialiserade hälso- och sjukvården. Syftet är att stärka tillgängligheten och öka vårdkapaciteten inom den specialiserade hälso- och sjukvården. Villkor för statsbidraget regleras i förordning (2024:1252) om statsbidrag till regioner för stärkt tillgänglighet och ökad vårdkapacitet inom den specialiserade hälso- och sjukvården.

Bakgrund

Statsbidraget är en del av regeringens satsning på ökad vårdkapacitet och kortare väntetider. Det här statsbidraget och statsbidrag till kommuner och regioner för utveckling av en god och nära vård (reglerad genom förordning 2024:1252) ersätter de medel som tidigare fördelades genom överenskommelserna mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner (SKR) om tillgänglighet i vården och omställningen till en god och nära vård.

Socialstyrelsen har också i uppdrag att bidra till att stärka samt följa upp tillgängligheten och vårdkapaciteten på regional och nationell nivå (S2024/01058 (delvis)). Som del av detta uppdrag har myndigheten bland annat i uppdrag att föra en dialog mellan myndigheten och huvudmännen, stödja regionerna i deras produktions- och kapacitetsstyrning och löpande följa den nationella utvecklingen av vårdkapacitet.

Läs mer:

- [Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2024](#)
- [Socialstyrelsens arbete med Tillgänglighet i hälso- och sjukvården](#)
- [Statsbidraget God och nära vård](#)

Bidragets storlek

Statsbidraget som ska fördelas efter rekvisition omfattar totalt 5 886 500 000 kronor. Varje region kan rekvirera ett belopp utifrån en fördelningsnyckel som regeringen tagit fram.

Vilka kan rekvirera medlen?

Regioner.

Vad kan ni rekvirera medel för?

Syftet med statsbidraget är att korta vårdköerna i den specialiserade hälso- och sjukvården genom att

1. stärka tillgängligheten,
2. öka vårdkapaciteten, och
3. förbättra kompetensförsörjningen och arbetsmiljön.

Villkor för statsbidraget

De insatser som regionerna ska genomföra inom ramen för statsbidraget ska syfta till att korta vårdköerna i den specialiserade hälso- och sjukvården genom att stärka tillgängligheten, öka vårdkapaciteten och förbättra kompetensförsörjningen och arbetsmiljön. Regionerna ska i sitt arbete utgå ifrån de olika stöd som Socialstyrelsen har tagit fram på nämnda områden, t.ex. *Plats för vård*, *Stöd till produktions- och kapacitetsstyrning* och *Nationellt planeringsstöd*. Varje region får dock välja vilken sammansättning av insatser de tycker är mest ändamålsenliga för att åstadkomma förändring utifrån respektive regions specifika förutsättningar.

Villkor för att ta del av statsbidraget är att regionen

- under 2025 deltagit i dialog med Socialstyrelsen i syfte att fastställa vilka insatser som ska genomföras och hur insatserna ska följas upp.
- tecknat en överenskommelse med Socialstyrelsen om insatser och förväntade resultat.
- ta fram en produktionsplan för den specialiserade vården i regionen.

Läs mer om Socialstyrelsens stöd:

- [Plats för vård](#)
- [Stöd till produktions- och kapacitetsstyrning och Nationellt planeringsstöd](#)

Dialog med Socialstyrelsen

Under våren 2025 kommer Socialstyrelsen att bjuda in till dialoger om insatser och resultat. Dialogen kommer att ske genom ett digitalt möte. Syftet är att diskutera vilka insatser regionerna ska genomföra under 2025 för att uppnå syftet med statsbidraget, samt hur uppföljning av förväntade resultat ska ske. Dialogen ska även innefatta hur regionen beaktar hälso- och sjukvårdslagens (2017:30) bestämmelse (3 kap. 1 §) om att den som har det största behovet ska ges företräde till hälso- och sjukvården. Insatserna ska anpassas utifrån respektive regions specifika förutsättningar och identifierade utmaningar, men ska syfta till att korta vårdköer.

Överenskommelse

Utifrån dialogen (se ovan) ska Socialstyrelsen och den aktuella regionen teckna en överenskommelse om vilka insatser regionen ska genomföra och hur regionens resultat ska mätas och följas upp.

Produktionsplan

Som en del av villkoret med statsbidraget ska regionerna under året även ta fram en produktionsplan för den specialiserade vården. Produktionsplanen ska övergripande summera kapacitetsbehov, tillgänglig kapacitet samt analysera resultaten av en så kallad balansering. Arbetet med produktionsplanen ska genomföras utifrån de stöd som Socialstyrelsen publicerat.

Hur får ni del av medlen

Bidraget betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen. Rekvisitionen görs via Socialstyrelsens e-tjänst.

[Läs mer om ombudsansökan här](#)

Om inte alla medel rekvireras

Medel som inte har rekvirerats senast den **17 april 2025** kommer fördelas om till de kommuner och regioner som angett i rekvisitionen att de önskar ta del av eventuellt kvarvarande medel.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Uppföljning av bidrag som lämnats 2025 sker under 2026. Regionerna kommer utifrån överenskommelsen med Socialstyrelsen att behöva lämna in:

- Ekonomisk redovisning
- Produktionsplan
- Resultatet av insatserna utifrån överenskommelsen mellan Socialstyrelsen och regionen.

Information från uppföljningen kommer också att användas i myndighetens fortsatta arbete inom ramen för uppdraget att bidra till att stärka samt följa upp tillgängligheten och vårdkapaciteten på regional och nationell nivå (S2024/01058 (delvis)).

Mer information om tidpunkten och innehållet i återrapporteringen av 2025 års medel kommer att publiceras på webbsidan för statsbidraget i slutet av 2025.

Bidrag som inte använts under bidragsåret (1 januari 2025 – den 31 december 2025) ska återbetalas till Socialstyrelsen. Återbetalningen ska ske senast vid den tidpunkt som Socialstyrelsen meddelar. Socialstyrelsen kommer att fakturera eventuellt återstående medel.

En region kan också bli återbetalningsskyldig om bidraget inte har använts för det ändamål som det har lämnats för. Om Socialstyrelsen får information om att bidrag inte använts enligt villkor kan vi behöva vi följa upp och utreda detta. Vi rekommenderar därför att ni särredovisar de mottagna medlen på ett separat konto.